

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-4

TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA KREDITDAN SAMARALI FOYDALANISH

Termiz davlat universiteti o‘qituvchisi

Hojiqulova Feruza Dona qizi

Termiz davlat universiteti talabasi

Jumayeva Nafisa Narzulla qizi

Annotatsiya: Tadbirkorlikni rivojlantirish iqtisodiy faoliyat sohasida dasturlar doirasida ilgari olgan kreditlaridan samarali foydalanib, tadbirkorligini yo‘lga qo‘ygan va kredit to‘lovlarini o‘z vaqtida amalga oshirgan kichik tadbirkorlik sub’yektlariga faoliyatini yanada kengaytirishi uchun mazkur kreditlardan takroran foydalanishga ruxsat etilishi jarayonidagi asosiy jihatlarini ko‘rib chiqamiz.

Annotation: The main aspects of the process of allowing repeated use of these loans in order to further expand their activities to small business entities that have effectively used the previously received loans within the framework of programs for the development of entrepreneurship and made loan payments on time we'll see.

Kalit so‘zlar: Tadbirkorlik, kredit, Imtiyozli kredit shartlaridan foydalanish, Moliyaviy moslashuvchanlikni oshirish, Yetkazib beruvchilar bilan ishonchni mustahkamlash, Investitsiyalar va hamkorlikni jalb qilish, Biznesni kengaytirishga yordam berish, Biznes krediti reytingini mustahkamlash.

Keywords: Entrepreneurship, credit, Access to preferential credit terms, Increasing financial flexibility, Strengthening trust with suppliers, Attracting investment and cooperation, Helping business expansion, Strengthening business credit rating.

Tadbirkorlikning dinamik manzarasida yaxshi kredit amaliyotini saqlashning ahamiyatini oshirib bo‘lmaydi. Korxonalarning kredit amaliyoti uning moliyaviy sog‘lig‘iga, o‘sish trayektoriyasiga va umumiyligiga muvaffaqiyatiga chuqur ta’sir qildi. Ushbu maqola tadbirkorlikning barqaror o‘sishini rag‘batlantirishda ishonchli kredit amaliyotlarini qabul qilish va ularga rioya qilishning chuqur ta’sirini o‘rganadi ;

1. *Imtiyozli kredit shartlaridan foydalanish:* Ijobiy kredit tarixini yaratish va qo‘llab-quvvatlash qulay kredit shartlariga kirish eshigini ochadi. Kreditorlar

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6.4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-4

mas'uliyatli kredit boshqaruvi bo'yicha tasdiqlangan tajribaga ega bo'lgan korxonalarga past foiz stavkalarini, moslashuvchan to'lov shartlari va kredit limitlarini oshirishni taklif qilishga ko'proq moyil.

2. *Moliyaviy moslashuvchanlikni oshirish:* Yaxshi kredit amaliyotlari korxonalarga turli ssenariylarni boshqarish uchun moliyaviy moslashuvchanlikni ta'minlaydi. Ushbu moslashuvchanlik kompaniyalarga kengaytirish, uskunalar sotib olish yoki qiyin bozor sharoitlariga moslashish va chidamlilikni oshirish uchun moliyalashtirishni ta'minlash imkonini beradi.

3. *Yetkazib beruvchilar bilan ishonchni mustahkamlash:* Qattiq kredit tarixi kompaniyaning yetkazib beruvchilar oldida ishonchliligin oshiradi. Ushbu mustahkamlangan ishonchlilik yanada qulay to'lov shartlari, chegirmalar va etkazib beruvchilar bilan yaxshilangan munosabatlarga aylanadi, bu esa yanada silliq operatsiyalar va xarajatlarni tejashga yordam beradi.

4. *Investitsiyalar va hamkorlikni jalg qilish:* Investorlar va potentsial biznes hamkorlar kompaniyaning kredit qobiliyatini diqqat bilan o'rGANADILAR. Yaxshi kredit amaliyotini namoyish etish moliyaviy barqarorlik va mas'uliyatni anglatadi, biznesni sarmoya va hamkorlik imkoniyatlari uchun yanada jozibador qiladi.

5. *Iqtisodiy tanazzulga bardosh berish qobiliyati:* Kuchli kredit profiliga ega bo'lgan korxonalar iqtisodiy tanazzulga bardosh berish uchun qulayroqdir. Qiyin paytlarda kreditga ega bo'lish operatsiyalarni davom ettirish, strategik investitsiyalar va iqtisodiy noaniqliklar sharoitida imkoniyatlardan foydalanish imkoniyatini beradi.

6. *Biznesni kengaytirishga yordam berish:* Yaxshi kredit amaliyotlari biznesni kengaytirish uchun zarur bo'lgan mablag'ni ta'minlash uchun asosiy hisoblanadi. Kreditlar yoki kredit liniyalari orqali korxonalar ishonchli tarzda kengaytirish tashabbuslarini amalga oshirishlari, yangi bozorlarga kirishlari va kengaytiriladigan infratuzilmaga sarmoya kiritishlari mumkin.

7. *Sotuvchilar bilan yaxshiroq shartlarni muhokama qilish:* Ijobiy kredit tarixi korxonalarga sotuvchilar bilan yaxshiroq shartlarni muhokama qilish imkonini beradi. Bunga qulay to'lov shartlari, ommaviy xaridlar uchun chegirmalar va boshqa imtiyozlar kiradi, bu esa xarajatlarni tejashga va umumiy moliyaviy samaradorlikni oshirishga yordam beradi.

8. *Biznes krediti reytingini mustahkamlash:* Yaxshi kredit amaliyotlariga izchil roya qilish biznes kredit reytingini oshiradi. Kuchli kredit reytingi qo'shimcha

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-4

moliyaviy imkoniyatlar, jumladan, yuqori kredit limitlari va turli moliyaviy mahsulotlardan foydalanish imkoniyatini yaxshilash uchun eshiklarni ochadi.

Tadbirkorlikni moliyalashtirishga turli yo‘nalishlarda yondashish mumkin. Bozor iste’molchilarga nimani taklif qilishini va ushbu bitimlardan to‘liq potentsialidan qanday foydalanishni tushunish muhimdir. Iste’molchilarning kompaniyangiz rivojlanishidagi ushbu dastlabki bosqich uning uzoq muddatli muvaffaqiyati uchun juda muhim hisoblanadi.

Kredit karta tadbirkorlikni moliyalashtirishning eng mashhur usullaridan biridir, ammo u diqqat bilan ko‘rib chiqishingiz kerak bo‘lgan bir nechta ogohlantirishlarni o‘z ichiga oladi. Eng muhimi, bu tadbirkorlik krediti bilan bir xil narsa emas va u iste’molchilar bilishi kerak bo‘lgan turli xil oqibatlarga ega.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, maqolada tadbirkorlikning rivojlanishi samarali kredit orqali rivojlanishi bo‘yicha jarayonlar muhokama qilinib, taklif va tavsiyalar berilgan, shuningdek yaxshi kredit amaliyotlarining tadbirkorlik o‘sishiga ta’siri o‘zgaruvchan jarayon hisoblanadi. Imtiyozli kredit shartlarini ta’minlashdan tortib investitsiyalarni jalb qilish va kuchli hamkorlikni rivojlantirishga qadar, mas’uliyatli kredit boshqaruviga ustuvor ahamiyat beradigan tadbirkorlik dinamik tadbirkorlik landshaftida uzoq muddatli muvaffaqiyat va barqarorlik uchun o‘zini tutadi. To‘g‘ri kredit amaliyotini qabul qilish va qo‘llab-quvvatlash nafaqat moliyaviy tanlov, balki barqaror o‘sishni maqsad qilgan korxonalar uchun strategik majburiyat jarayonidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. tulakov u., ch u., turaev b. increasing the income of the population is the guarantee of a prosperous life //test engineering & management. – 2020. – т. 83. – №. 3. – с. 609-615.
2. тўраев б. э., хатамов о. қ. аrima модели ёрдамида курилиш ишлари ҳажмини прогноз қилиш (сурхондарё вилоятида мисолида). “//uzbridge” электрон журнали. – с. 74-84.
3. to’rayev b. e. et al. mahalliy byudjet daromadlarini arima modeli asosida prognozlash //journal of universal science research. – 2024. – т. 2. – №. 1. – с. 141-149.
4. тураев б. корреляционно-регрессионный анализ доли строительных работ в валовом региональном продукте сурхандарьинской области //экономика и инновационные технологии. – 2021. – №. 6. – с. 205-214.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6.4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-4

5. turaev b. e. forecasting the volume of construction work using the arima model (on the example of surkhandarya region) //scientific progress. – 2021. – т. 2. – №. 2. – с. 1287-1290.

6. hojiquulova f., eshquvvatov o. umumdavlat soliqlari va daromadlaridan mahalliy budgetlarga ajratmalar hisobi // "science shine" international scientific journal. – 2023. – т. 7. – №. 1.

7. qizi hojiquulova f. d., eshquvvatov o. a. mamlakat iqtisodiyotini yuksaltirishda sun'iy intellektning roli //golden brain. – 2023. – т. 1. – №. 23. – с. 19-23.

8. feruza x., eshquvvatov o. a. suniy intellektning mehnat bozoriga tasiri // "xxi asrda innovatsion texnologiyalar, fan va ta'lif taraqqiyotidagi dolzarb muammolar" nomli respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi. – 2023. – т. 1. – №. 8. – с. 36-39.

9. hojiquulova f. mahalliy byudjetlardaromadarini shakllantirish asoslari //talqin va tadqiqotlar. – 2023. – т. 1. – №. 13.

10. hojiquulova f. moliyaviy texnologiyalarning rivojlanishi banklarning transformatsion salohiyatiga ta'siri //приоритетные направления, современные тенденции и перспективы развития финансового рынка. – 2023. – с. 317-318.

11. hojiquulova f. et al. improving the tax system in our countrytraining issues //science and innovation. – 2022. – т. 1. – №. 7. – с. 378-382.

12. hojiquulova f. mamlakatimizda soliq tizimini takomillashtirish masalalari //science and innovation. – 2022. – т. 1. – №. c7. – с. 378-382.

13. hojiquulova feruza dona qizi 'ta'lif sohasining bozor iqtisodiyotiga tasiri'-2024. – т. 1. – №. – с. 220-223.

14. hojiquulova feruza dona qizi 'molivaviy texnologiyalarning rivojlanishi banklarning transformatsion salohiyatiga tasiri'-2024. – т. 1. – №. – с. 407-410.

15. hojiquulova feruza dona qizi, & eshquvvatov otbek abdullayevich. 'surxondaryo viloyati bo'yicha investitsiyalar va qurilish faoliyatining asosiy ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlari hajmini arima modeli yordamida prognozlashtirish'//journal of universal science research, -2024. – т. 2. – №. – с. 382-395.

16. hojiquulov feruza dona qizi, & xojimuratov zafarbek jo'ra o'g'li. o'zbekiston iqtisodiyotida investitsiyalarning o'rni va ularni jalg etishning ilmiy-nazariy asoslari//journal of universal science research, -2024. – т. 2. – №. – с.20-31.

17. hojiquulova feruza dona qizi, & kenjayeva sabohat safarovna. surxondaryo viloyati aholi jon boshining asosiy kapitaliga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmini arima modeli yordamida prognozlashtirish//journal of universal science research, -2024. – т. 2. – №. – с. 257-266.